

Motion till riksdagen 2020/21:2005

av **Maria Strömkvist m.fl. (S)**

Arbetsförmedlingen i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att Arbetsförmedlingen finns i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Arbetsförmedlingens reträtt från många kommuner förra året var en besvikelse. Regeringen och januaripartierna har nu gjort klart att Arbetsförmedlingen ska finnas i hela landet, och att en utredning ska göras om kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken. Det var glädjande besked för kommuner, arbetsgivare och arbetssökande.

Nu befinner vi oss mitt i en pågående pandemi med en stigande arbetslöshet i hela landet. Och vi ser hur kommuner alltjämt får dra ett tungt lass när Arbetsförmedlingen dragit sig tillbaka. Att Arbetsförmedlingen ska vara etablerad i hela landet har mer kommit att innebära att de har skaffat kontorsutrymmen eller satt upp skyltar i fler kommuner. Det som behövs är arbetsförmedlare på plats, som känner till den lokala orten och de lokala förhållandena och som kan möta arbetssökande och företagare, och framför allt samverka med kommunerna. Det spelar ingen roll om AF-skyltarna åker upp om det inte finns någon personal på plats.

Tyvär har utvecklingen gått åt fel håll. Arbetsförmedlingen har gått från att vara en lokal, närvarande aktör till en regional, avlägsen. Sett över några års tid har många kommuner fått en sämre närvaro av Arbetsförmedlingen. När Arbetsförmedlingen säger att allt fler skriver in sig digitalt istället för vid fysiska besök så finns det en kompletterande sanning att kommunerna ofta behöver hjälpa sökanden att skriva in sig. Kommuner får ta över de arbetsuppgifter som staten lämnar. När man stänger kontoren är det klart att andelen fysiska inskrivningar minskar, men det betyder inte att de arbetssökande står bättre rustade.

Detta är mycket oroande och det drabbar de arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden. I dag saknas det resurser hos Arbetsförmedlingen för att kunna träffa dessa

sökande och att skaffa kännedom om den lokala arbetsmarknaden. För den här gruppen är det bra att regeringssamarbetet har tillfört mer resurser till arbetsmarknadsåtgärder. Men som läget är nu räcker de arbetsförmedlare som finns på plats inte till för att kunna handlägga ärenden kring insatser för de här individerna. Arbetsförmedlingen har i centraliseringsivern även fråntagit de lokala arbetsförmedlarna mycket av deras beslutsmandat, och istället flyttat besluten till centrala enheter. Konsekvensen blir att arbetsgivare och kommunernas arbetsmarknadsenheter inte längre har någon samtalspart med möjlighet att fatta beslut. Konsekvenserna för de grupper som behöver mest stöd blir förödande.

Ett lokalt exempel från Falu kommun är att ett ärende om beslut om lönebidragsanställning som tidigare den lokala arbetsförmedlingen kunde ta beslut om nu måste till en central enhet med tre veckors handläggningstid. Följden blir alltså tre veckors extra väntan på ett nytt jobb för någon som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Vi ser även med oro på centralisering av insatser riktade till arbetssökande. Ytterligare ett lokalt exempel: En framgångsrik industriutbildning i norra Dalarna läggs ner, och arbetssökande tvingas pendla till Borlänge för utbildning i bristyrken. Resan från Älvdalen till Borlänge tar två timmar. I praktiken innebär det att den arbetssökande tvingas bo borta eller avstå från utbildningsinsatsen. Det försvagar den enskildes möjligheter att få jobb, men också arbetsmarknaden i vårt län när omställning och matchning blir svårare att genomföra och arbetsgivare inte hittar rätt utbildad personal.

Vår hållning är självklar: Arbetsförmedlingen ska finnas på plats i landets alla kommuner. Utbildningarna måste finnas där jobben och de sökande finns. Skyltar räcker inte. I den tuffa tid vi befinner oss i är det extra viktigt att hela samhället arbetar för återhämtning och en starkare arbetsmarknad. Då behöver Arbetsförmedlingen rustas starkare än någonsin – i hela landet.

Maria Strömkvist (S)

Patrik Engström (S)

Roza Güclü Hedin (S)